

Polisen

Polismyndighetens budgetunderlag 2021–2023

Utgivare: Polismyndigheten, ekonomiavdelningen
Dnr: A427.136/2019
Omslagsfoto: Polismyndigheten

Innehåll

1	Förslag till finansiering för perioden 2021–2023	4
2	Rikspolischefens inledning.....	5
3	Polismyndighetens strategiska inriktning.....	6
3.1	Framgångsrik brottsbekämpning och uppklaring.....	6
3.2	Stark lokal närvaro.....	8
3.3	Attraktiv arbetsplats och samarbetspartner	9
4	Finansiering	11
4.1	Behov av fortsatta resursförstärkningar	11
4.2	Områden där Polismyndigheten eventuellt återkommer i nästa års budgetunderlag	12
4.3	Effektivare verksamhet	14
4.4	Behov av finansiering	15
4.5	Lagstiftningsfrågor.....	16
5	Ekonomi	17
5.1	Ekonomi.....	17
5.2	Osäkerhetsfaktorer	17
5.3	Investeringar i anläggningstillgångar	17
5.4	Fonden för inre säkerhet	17
5.5	Avgifter och övriga intäkter	17
5.6	Övriga villkor.....	18
5.7	Underskott i avgiftsfinansierad verksamhet.....	18
5.8	Uppföljning av avgiftsfinansierad verksamhet 2019	18
5.9	Avgiftsintäkter som disponeras.....	18
5.10	Avgiftsintäkter som inte disponeras.....	19
5.11	Polismyndighetens förslag	19
Bilagor	20
	Bilaga 1 – Lånebehov i Riksgäldskontoret.....	20
	Bilaga 2.1 – Avgifter och andra ersättningar.....	21
	Bilaga 2.2 – Avgifter och andra ersättningar.....	22
	Bilaga 3 – Bemyndiganden	23
	Bilaga 4 – Verksamhetsinvesteringar t.o.m. 2023.....	24

1 Förslag till finansiering för perioden 2021–2023

(belopp i miljoner kronor)

	2019	2020	2021	2022	2023
	utfall	prognos	beräknat	beräknat	beräknat
<u>Utgiftsområde 4 Rättsväsendet</u>					
1:1 Polismyndigheten, ap. 1 <i>Polismyndigheten</i>	26 495	28 783	30 431	32 500	34 650
1:1 Polismyndigheten, ap. 5 <i>Avd. för särskilda utredningar</i>	52	63	71	76	79
1:18 Inre säkerhetsfonden, anslagspost 1	78	143	124	62	0
Nytt anslag programperiod 2021-2027 ISF			53	73	95
Nytt anslag programperiod 2021-2027 BMVI			47	64	84
<u>Utgiftsområde 5 Internationell samverkan</u>					
1:2 Freds- och säkerhetsfrämjande ap.2 del Polismyndigheten	6	6	6	6	6
<u>Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd</u>					
1:1 Biståndsverksamhet ap. 12 del Polismyndigheten	186	197	197	197	197
<u>Avgiftsintäkter</u>					
Offentligrättslig verksamhet					
Stämningssmannadelgivning	33	30	31	31	32
Passhantering	635	614	626	639	639
Nationellt id-kort	133	116	118	121	121
Uppdragsverksamhet					
Forensisk undersökning	4	5	5	5	5
Tjänsteexport	12	11	11	11	11
Utbildning av ordningsvakter	6	25	31	32	32
Kontroll av väktarhundar	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Övriga intäkter som disponeras	711	653	666	679	693
Summa	28 352	30 646	32 418	34 497	36 645
<u>Intäkter som redovisas mot inkomsttitel</u>					
Expeditionsavgifter och ansökningsavgifter	69	73	74	75	77
Bötesmedel	773	700	705	710	715
Övriga inkomster av statens verksamhet	36	36	36	36	36
EU-bidrag för inre säkerhetsfonden	65	150	101	75	46
Återbetalning av lån för svenska FN-styrkor	0,1	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Summa	944	959	915	896	874

Belopp i tabellen är avrundade.

Polismyndigheten hemställer att

- regeringen föreslår riksdagen att fastställa medel som täcker Polismyndighetens kostnader för avgifter till internationella sammanslutningar och att dessa anvisas under *utgiftsområde 4, Rättsväsendet, 1:14 Avgifter till internationella sammanslutningar, anslagspost 3*
- regeringen beslutar om en låneram som uppgår till 5 350 miljoner kronor för 2021, 5 350 miljoner kronor för 2022 och 5 350 miljoner kronor för 2023
- regeringen beslutar att anslagskrediten för respektive år under perioden 2021–2023 får uppgå till 3 procent
- regeringen beslutar att krediten på räntekontot för respektive år under perioden 2021–2023 får uppgå till den nivå som normalt gäller för statliga myndigheter, i dag 10 procent.

2 Rikspolischefens inledning

De senaste årens utveckling av den grova brottsligheten är en utmaning för såväl Polismyndigheten som övriga samhället. Trots det ansträngda operativa läget, med ett stort antal skjutningar och sprängningar, ser vi en svag positiv utveckling av utredningsresultatet för 2019. Polismyndighetens engagerade medarbetare har i ett ansträngt läge gjort ett fantastiskt arbete. Nu fortsätter vi arbetet tillsammans för att minska brottsligheten och öka tryggheten för medborgarna.

Utvecklingen av den grova brottsligheten måste vändas. Att kraftsamla våra resurser i den särskilda händelsen Rimfrost är framgångsrikt. Fler poliser i yttre tjänst gör skillnad. Den polisiära närvaron i lokalsamhället är avgörande för det brottsbekämpande och trygghetsskapande arbetet. Under planeringsperioden behöver vi fortsätta att öka den lokala närvaron. Ett särskilt fokus riktas mot de utsatta områdena. Även inom den gränspolisiära och internationella verksamheten behöver vi stärka vår förmåga. Utöver de åtgärder som Polismyndigheten vidtar för att minska brottsligheten är det angeläget att även andra samhällsaktörer ges förutsättningar för och i uppdrag att bidra i det brottsbekämpande arbetet.

Människor som drabbas av brott ska få upprättelse. För att klara upp fler brott behöver vi fortsätta arbetet med att utveckla våra arbetsmetoder och stärka kompetensen. Det gäller inte minst brott mot särskilt utsatta brottsoffer och it-relaterade brottslighet.

Utvecklingen understryker behovet av Polismyndighetens tillväxt. Vid utgången av 2024 ska vi vara drygt 38 000 anställda. För att kunna behålla och attrahera i den omfattning som krävs behöver Polismyndigheten kunna erbjuda konkurrenskraftiga arbetsvillkor och lönenivåer. Under planeringsperioden behöver vi intensifiera arbetet med dessa frågor.

Polismyndigheten behöver förutsättningar för ett uthålligt arbete. De långsiktiga finansiella förutsättningar som behövs är att

- Polismyndigheten tillförs medel för 2022 och 2023 till den nivå som krävs för att bli drygt 38 000 anställda 2024 på motsvarande sätt som gjorts för perioden t.o.m. 2021
- Polismyndigheten får behålla eventuella anslagssparanden i sin helhet under perioden 2021–2023.

3 Polismyndighetens strategiska inriktning

Under 2018 beslutade rikspolischefen om en strategi för Polismyndighetens verksamhet t.o.m. år 2024, *Strategi 2024*¹. Strategin ska bidra till att Polismyndigheten klarar sitt uppdrag och att verksamheten utvecklas i enlighet med de krav som omvärlden ställer på myndigheten och de förväntningar som myndighetens intressenter har. I strategin anges tre långsiktiga mål:

- framgångsrik brottsbekämpning och uppklaring
- stark lokal närvaro
- attraktiv arbetsplats och samarbetspartner.

För att konkretisera och genomföra strategin tog Polismyndigheten under 2019 fram en strategisk verksamhetsplan för perioden 2020–2024². I verksamhetsplanen har de långsiktiga målen kompletterats med delmål och nyckelaktiviteter. Planen ska bidra till att stärka Polismyndighetens strategiska styrning under planeringsperioden.

Verksamhetsplanen har tagits fram med bred förankring inom myndigheten. Vid framtagandet av planen har vi genomfört en verksamhetsanalys av Polismyndighetens kärnverksamhet och en behovsanalys av Polismyndighetens stödverksamheter. De centrala ingångsvärdena för verksamhetsplanen har varit

- verksamhetsanalysen³
- behovsanalysen⁴
- myndighetens analys av omvärlden och faktorer och tendenser som påverkar och ställer krav på myndighetens verksamhet.

En förutsättning för att vi ska kunna genomföra ambitionerna i den strategiska verksamhetsplanen är att antalet polisanställda ökar och att rätt kompetens för uppdraget säkerställs under perioden. Som stöd till detta kommer Polismyndigheten att tillämpa en tillväxtstrategi som på övergripande nivå beskriver hur tillväxten till drygt 38 000 polisanställda ska bli möjlig. Utvecklingen i samhället, förändringar i brottsligheten och Polismyndighetens ambitioner för att möta de ökade krav som utvecklingen ställer förutsätter likaså att investeringar görs inom områden såsom personal, it och utrustning. Samtidigt vidtar Polismyndigheten åtgärder för att effektivisera myndighetens verksamhet.

3.1 Framgångsrik brottsbekämpning och uppklaring

Under 2021–2023 kommer Polismyndighetens verksamhet inriktas mot att förbättra brottsbekämpningen och uppklaringen genom aktiviteter för att

- färre medborgare ska utsättas för brott
- fler brott ska klaras upp
- uppklaringen av brott mot särskilt utsatta brottsoffer ska öka
- den gränspolisiära verksamheten ska förbättras
- förmågan att bekämpa av internationell brottslighet, terrorism och våldsbejakande extremism ska förstärkas
- stärka sin krisberedskap.

Polismyndigheten kommer själv, och i samverkan med andra, att genomföra aktiviteter för att utveckla och förstärka den brottsförebyggande och den utredande verksamheten.

3.1.1 Färre medborgare ska utsättas för brott och fler brott ska klaras upp

Polismyndigheten fokuserar under planeringsperioden på att vända utvecklingen av den grova och organiserade brottsligheten med skjutningar och sprängningar. Detta är en viktig prioritering och vi behöver vidta både omedelbara, och mer långsiktiga, åtgärder för att åstadkomma denna vändning.

Polismyndighetens brottsförebyggande arbete ska bidra till att brottsligheten minskar, att färre medborgare utsätts för brott och att fler upplever en ökad trygghet. En strategi för det brottsförebyggande arbetet ska tas fram och tillämpas. Nationella och regionala prioriteringar ska få genomslag samtidigt som verksamheten ska planeras och genomföras utifrån lokala lägesbilder. Vi ska förstärka det brottsförebyggande arbetet, bl.a. med utgångspunkt i ett problemorienterat och kunskapsbaserat arbete. Framgångsrika metoder och

¹ *Polismyndighetens strategi 2024* (PM 2018:23).

² *Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2020–2024* (dnr A285.687/2019).

³ *Analys av kärnverksamheten mot 2024* (dnr A240.625/2019).

⁴ *Analys av behov nationella avdelningar mot 2024* (dnr A446.057/2019).

vunna erfarenheter ska spridas inom myndigheten. För att sprida erfarenheterna ska både den interna och den externa kommunikationen kopplad till det brottsförebyggande arbetet utvecklas.

Myndigheten ska vidare dels förstärka den utredande verksamheten, dels genomföra aktiviteter för att göra verksamheten effektivare så att lagföringen ökar. Utgångspunkter är den genomförda nationella verksamhetsanalysen och de lokala lägesbilderna.

Utredningar av grova våldsbrott utgör en betydande belastning för den utredande verksamheten. Det är mycket viktigt att förstärka utredningsverksamheten avseende grova brott inklusive grova våldsbrott så att uppleringen av sådana brott kan öka.

Den forensiska verksamheten ska förstärkas, både vad gäller resurs och metodik. En del i detta är att utveckla förmågan till informationsinhämtning för brott med it-relevans. Den it-relaterade brottsligheten är omfattande och ställer krav på att Polismyndigheten under perioden dels ökar sin grundläggande it-kompetens, dels fortsätter förstärka den specialistkompetens som finns. Myndigheten ska även verka för att öka kunskaperna om penningtvätt och finansiering av terrorism och förmågan att utreda sådana komplexa ärenden.

Det finns en tydlig koppling mellan narkotikahandeln i Sverige, den organiserade brottsligheten och det ökade antalet skjutningar i kriminella miljöer och annan brottslighet. Polismyndighetens ordningshållande och brottsutredande arbete för att minska narkotikahandeln på offentliga platser och på internet ska intensifieras i enlighet med regeringens samlade satsning på narkotikabekämpning⁵ och *Polismyndighetens strategi för narkotikabekämpning*⁶.

3.1.2 Ökad upplering av brott mot särskilt utsatta brottsoffer

Polismyndigheten ska värna samhällets mest sårbara individer. Ett väl fungerande brottsofferarbete är av stor vikt för att underlätta situationen för den som utsatts för brott, samtidigt som det är en viktig del i myndighetens trygghetsskapande arbete. Området *särskilt utsatta brottsoffer* omfattar brott i nära relation, våldtäkter, sexualbrott mot barn och våldsbrott mot barn. Brott mot särskilt utsatta brottsoffer är att anse som grova brott och Polismyndighetens förmåga att hantera sådana ärenden ska vara hög. Dessa brott ska prioriteras och utredas effektivt och med hög kvalitet för att bidra till ökad lagföring, och för att minska risken för upprepad utsatthet.

Brottsofferarbetet ska genomföras och utvecklas i nära samverkan med andra aktörer i samhället. Under planeringsperioden ska vi

- skapa förutsättningar för och genomföra rekrytering och utbildningsinsatser inom satsningen på särskilt utsatta brottsoffer
- säkerställa att det metodstöd som tagits fram tillämpas.

3.1.3 Förbättrad gränspolisiär verksamhet och förstärkt förmåga att bekämpa internationell brottslighet

Vi ska fortsätta arbetet för att förbättra och förstärka den gränspolisiära och internationella verksamheten. Belastningen inom den gränspolisiära verksamheten varierar kraftigt över tid och har de senaste åren ökat. Samtidigt har ambitionsnivån höjts både vad gäller migrationspolitik och inre säkerhet.

Rekommendationerna från Schengenutvärderingen⁷ ska omhändertas. Det innebär att Polismyndigheten särskilt ska se över och förändra verksamheten avseende bl.a. ansvar och roller, resurssättning, kompetensförsörjning och it-stöd. Vi ska öka antalet medarbetare inom gränspolisverksamheten och stärka förmågan till lokal närvaro vid gränsövergångar och till underrättelsestyrd gränspolisverksamhet.

Polismyndigheten ska genomföra aktiviteter för att förstärka förmågan att bekämpa internationella brottsnätverk och internationell brottslighet. Brottsligheten har i ökad utsträckning internationella förgreningar, bl.a. med kriminella nätverk som verkar över nationsgränserna. Den organiserade brottsligheten och en ökad it-relaterad brottslighet ställer högre krav på Polismyndighetens förmåga. Därför ska myndigheten under perioden genomföra aktiviteter i enlighet med *Polismyndighetens plan mot*

⁵ Uppdrag till Polismyndigheten att förstärka bekämpningen av illegal handel med narkotika (dnr Ju2019/02681/PO).

⁶ *Polismyndighetens strategi för narkotikabekämpning* (PM 2019:15).

⁷ *Beslut om hantering av regeringsuppdrag i anledning av Schengenutvärderingen* (dnr A530.527/2018).

*allvarlig och organiserad brottslighet*⁸ som en del av bekämpningen av grov brottslighet med kopplingar till kriminella nätverk utanför Sveriges gränser.

3.1.4 Terrorism och våldsbejakande extremism ska bekämpas

Polismyndighetens förmåga att hantera uppdraget om att skydda allmänheten i Sverige ska säkerställas mot bakgrund av det osäkra säkerhetspolitiska läget och terrorhotet. Polismyndigheten ska dessutom stödja andra aktörer med information och underlag i deras uppdrag att skydda allmänheten. Att terrorhot är föränderliga över tid kräver att Polismyndighetens förmåga till terrorismbekämpning ständigt anpassas.

Det finns i dag en inhemsk extremism i Sverige, och flera internationella brottsnätverk verkar i landet. Kommande år ska Polismyndigheten bl.a. utveckla förmågan att förhindra radikalisering och öka förmågan att upptäcka, utreda och samordna arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism.

3.1.5 Stärkt krisberedskap som hanterar allvarliga händelser, kriser eller krig

Vi ska stärka samverkan med andra samhällsaktörer, bl.a. avseende arbetsformer, utrustning och tekniska system, för att möta de höga kraven på sekretess och robusthet vid höjd beredskap. Kontinuitetshandlingen, som innebär att myndigheten kan upprätthålla prioriterad verksamhet oavsett vilken störning som inträffar, ska vara robust.

Polismyndighetens verksamhet ska, utifrån myndighetens funktion i totalförsvaret, inriktas mot att minska risken för brottsliga angrepp, olyckor och kriser som hotar säkerheten. Krisberedskapsförmågan grundar sig i Polismyndighetens ordinarie verksamhet och kräver att det i den ordinarie verksamheten finns kapacitet och kompetens att verka i kris eller krig. Allvarliga störningar och kriser ska kunna hanteras genom ett enhetligt, effektivt och systematiskt arbetssätt för att återställa verksamheten till ett normalläge.

Under planeringsperioden ska Polismyndigheten fortsätta att genomföra interna övningar, och delta i övningar med externa aktörer, för att underhålla och säkerställa krisberedskapsförmågan.

3.2 Stark lokal närvaro

Polismyndighetens lokala närvaro är avgörande för det brottsbekämpande och trygghetsskapande arbetet. För att nå en stark lokal närvaro kommer myndigheten att genomföra aktiviteter som syftar till att

- öka den polisiära närvaron i lokalsamhället
- utveckla medborgarmöten
- förbättra servicen utifrån medborgarnas behov
- rikta ett särskilt fokus mot att reducera antalet utsatta områden, och förhindra att nya utsatta områden tillkommer.

3.2.1 Ökad polisiär närvaro i lokalsamhället

Vi ska genomföra aktiviteter för att stärka den lokala närvaron. Det förutsätter att ytterligare resurser tillförs den lokala polisverksamheten. De kommande åren ska bl.a. antalet områdespoliser öka för att möta de behov som finns utifrån nationella och regionala prioriteringar och framtagna lokala lägesbilder. Beprovade och effektiva arbetsmetoder ska användas och spridas. Samtidigt behövs även utrustning, lokaler etc.

En förstärkning av lokalpolisområdena är nödvändig även för att

- öka tillgängligheten till polisen
- förstärka samverkan med andra aktörer i lokalsamhället
- över tid upprätthålla en delaktighet från och dialog med medborgarna.

3.2.2 Utvecklade medborgarmöten och förbättrad service utifrån medborgarnas behov

Vi ska fortsätta arbetet för att vidmakthålla och utveckla mötet med medborgarna. Mötet med medborgarna kräver både en fysisk lokal närvaro och en ökad tillgänglighet digitalt. Medborgarna söker kontakt med polisen via olika kanaler utifrån enskilda behov. Arbetet för att digitalisera och utveckla e-tjänster är därför en viktig del i att möta medborgarnas behov och i att effektivisera Polismyndighetens verksamhet. Under de kommande åren ska Polismyndigheten bl.a. utveckla frontdeskverksamhet, inklusive e-tjänster, för att tillgodose medborgarnas behov redan vid första kontakten med myndigheten. Frontdeskverksamhet avser medborgarnas första kontakt med polisen, och syftar till att förbättra myndighetens tillgänglighet och säkerställa att medborgarnas behov så långt det är möjligt ska kunna tillgodoses vid första kontakten. Kontakten kan ske via telefon, e-post, fysisk post, Polismyndighetens webbsida, sociala medier samt

⁸ *Polismyndighetens plan mot allvarlig och organiserad brottslighet* (PM 2018:22).

e-tjänster. Ett exempel är digitaliseringssamarbetet mellan nationella telefonväxeln, polisens kontaktcenter och regionledningscentralerna.

*Polisens serviceprogram 2024*⁹ syftar till att myndigheten ska kunna erbjuda medborgarna ett brett utbud av digitala tjänster genom helt eller delvis automatiserade processer. Modern teknik för informationsflöden kan även förbättra myndighetens arbete eftersom information om nyligen inträffade brott snabbare når myndigheten.

3.2.3 Inga nya utsatta områden och reducering av befintliga utsatta områden

Den situation som råder i landets mest utsatta områden innebär särskilda utmaningar och kräver omfattande och uthålliga insatser av Polismyndigheten och andra samhällsaktörer. Under planeringsperioden ska den polisiära närvaron öka i de utsatta områdena. För att reducera befintliga utsatta områden och förhindra att nya områden tillkommer ska Polismyndigheten vara aktiv och upprätthålla en brottsbekämpande förmåga över tid.

De polisanställda som arbetar i dessa områden utsätts för stora påfrestningar. Det kräver att myndigheten genomför aktiviteter för att förbättra bl.a. arbetsmiljön och arbetsvillkoren för personalen.

Polismyndigheten ska kraftsamla mot gängrelaterat våld och annan kriminalitet. Arbetet i utsatta områden ska ske i enlighet med *Polismyndighetens plan mot allvarlig och organiserad brottslighet*¹⁰ och *Polismyndighetens strategi för arbete i utsatta områden*¹¹. Strategierna innefattar en mängd åtgärder, bl.a.

- en utvecklad inhämtning och analys av underrättelser
- förstärkning av utredningsverksamheten
- hög polisiär närvaro
- förebyggande insatser riktade mot unga personer
- ett intensifierat arbete för att motverka förekomsten av vapen och explosiva varor.

Samverkan med andra myndigheter och med kommuner är central i detta arbete.

3.3 Attraktiv arbetsplats och samarbetspartner

En förutsättning för att Polismyndighetens brottsbekämpning ska utvecklas och för att verksamheten ska vara effektiv, är att Polismyndigheten aktivt arbetar för att vara en attraktiv arbetsplats och samarbetspartner. Polismyndigheten kommer därför att genomföra aktiviteter för att

- säkerställa en hållbar tillväxt med rätt kompetens
- skapa en arbetsplats där medarbetare trivs, kan utvecklas och vill stanna kvar
- stärka Polismyndigheten som en aktiv och pålitlig samarbetspartner som leder det brottsbekämpande arbetet.

3.3.1 En hållbar tillväxt med rätt kompetens

Till utgången av 2024 ska antalet polisanställda öka successivt till drygt 38 000 medarbetare. Ett enhetligt och systematiskt arbete med kompetensförsörjning ska leda till en långsiktigt hållbar tillväxt, med fokus på utveckling av rätt kompetenser. Arbetet innefattar att rekrytera fler medarbetare med olika kompetenser, att utbilda, utveckla och behålla befintliga medarbetare samt att kompetensväxla. I det ingår också att utveckla polisutbildningen så att den motsvarar behoven för framtidens polis.

Tillväxten kräver även att Polismyndigheten säkrar tillgång till bl.a. ändamålsenliga lokaler, fordon och utrustning.

3.3.2 En arbetsplats där medarbetare trivs, kan utvecklas och vill stanna kvar

Polismyndigheten ska vara en attraktiv arbetsplats, både för dem som redan arbetar inom myndigheten och för dem som kan tänka sig söka till den. För att stärka Polismyndigheten som en attraktiv arbetsplats ska myndigheten bl.a. fortsätta arbetet för att utveckla konkurrenskraftiga arbetsvillkor samt karriär- och utvecklingsmöjligheter. Polismyndigheten ska även utveckla systematiken och formerna för myndighetens samlade kompetensutvecklingsbehov och säkerställa att fort- och vidareutbildning genomförs.

⁹ *Polisens serviceprogram 2024* (dnr A620.881/2018).

¹⁰ *Polismyndighetens plan mot allvarlig och organiserad brottslighet* (PM 2018:22).

¹¹ *Polismyndighetens strategi för arbete i utsatta områden* (PM 2018:26).

Vi ska arbeta aktivt med att utveckla och följa upp myndighetens kultur- och likabehandlingsarbete, baserat på Polismyndighetens värdegrund. Kulturen inom Polismyndigheten ska präglas av ett ledarskap som bygger på tillit, förtroende och ett aktivt medarbetarskap, med ett klimat där alla är delaktiga.

Att förbättra arbetsmiljön för polisanställda är fortsatt prioriterat. Polismyndigheten ska, som en del i det systematiska arbetsmiljöarbetet, förbättra arbetsmiljön inom områdena ledarskap och organisatorisk arbetsmiljö, medarbetarskap, fysisk arbetsmiljö, social arbetsmiljö och arbetsbelastning, samt hot och våld mot polisanställda. Likaså ska arbetet med att stärka medarbetarskyddet fortsätta. Otillåten och otillbörlig påverkan av Polismyndighetens medarbetare är ytterst en demokratifråga och ska förebyggas.

3.3.3 En aktiv och pålitlig samarbetspartner som leder det brottsbekämpande arbetet

Polismyndigheten ska leda det brottsbekämpande arbetet. Flera av de utmaningar som finns i dag kräver insatser även av andra samhällsaktörer. Polismyndigheten behöver därför vara en attraktiv samarbetspartner, både nationellt och internationellt, för de aktörer som kompletterar Polismyndigheten i det brottsförebyggande och brottsbekämpande uppdraget.

Samverkan med bl.a. kommuner, andra myndigheter, näringslivet och den ideella sektorn ska fortsätta och intensifieras när behov finns. Under planeringsperioden ska Polismyndigheten bl.a. genomföra insatser mot brottsaktiva i samverkan med Åklagarmyndigheten samt fortsätta arbetet med att medverka till en effektivare informationsförsörjning inom rättsväsendet (RIF).

4 Finansiering

4.1 Behov av fortsatta resursförstärkningar

Brottsligheten i form av anmälda brott har ökat något under de senaste åren. Brottsligheten förändras också och det finns tydliga trender när det gäller brottslighetens struktur och omfattning. Dessa trender påverkar Polismyndighetens verksamhet och resultat, och i förlängningen även andra myndigheter inom rättskedjan.

Framför allt har *brott mot person* ökat under de senaste åren, där datorbedrägeri och utpressning har ökat mest men även andra brott i brottskategorin *bedrägeribrott m.m.* har ökat. Vidare ses en våldsupptrappning i delar av landet med ett ökat antal sprängningar och skjutningar, vilket är en utveckling som måste brytas. Myndigheten genomför en kraftsamling mot den kraftiga ökningen av antalet skjutningar och sprängningar. Målet är att

- minska antalet skjutningar och sprängningar i kriminella miljöer
- genom lagföring och avhopparverksamhet reducera antalet gängkriminella
- öka antalet beslag av vapen och sprängämnen.

Dessa åtgärder syftar till att öka tryggheten i samhället. Arbetet med att öka tryggheten innebär dels att omedelbara satsningar görs, vilket nu sker, dels att aktiviteter genomförs för att på sikt lyckas bryta utvecklingen. Arbetet medför att befintliga resurser tas i anspråk. Det långsiktiga arbetet för att förbättra situationen avseende gängkriminalitet och grov brottslighet kräver att Polismyndigheten får långsiktiga förutsättningar för ett uthålligt arbete. Bedömningen är att Polismyndigheten behöver utökade resurser enligt nedan för att långsiktigt bekämpa brottsligheten och öka tryggheten i lokalsamhället.

Det långsiktiga arbetet innebär att vi fortsätter att realisera *Strategi 2024*, bl.a. genom att genomföra den strategiska verksamhetsplanen. *Strategi 2024* och Polismyndighetens grunduppdrag bedöms i stora delar vara finansierat i aviserade medel t.o.m. 2021.

För perioden efter 2021 har regeringen inte aviserat tillskott i enlighet med det som Polismyndigheten äskat i tidigare budgetunderlag. Det är angeläget att Polismyndigheten får långsiktiga förutsättningar för att bli drygt 38 000 anställda 2024 och kunna göra därtill hörande satsningar på lokaler, fordon etc. Detta är en förutsättning för att planera utökningen och genomföra den i en jämn takt. De långsiktiga finansiella förutsättningar som behövs är att

- Polismyndigheten tillförs medel för 2022 och 2023 till den nivå som krävs för att bli drygt 38 000 anställda 2024 på motsvarande sätt som har gjorts för perioden t.o.m. 2021
- Polismyndigheten får behålla eventuella anslagssparanden i sin helhet under perioden. Myndighetens ambition är att nyttja anslaget fullt ut respektive år, men genomförandet av den planerade tillväxten innefattar vissa osäkerheter om när kostnader faller ut under perioden.

Förväntade kostnader under perioden är beräknade utifrån de ambitioner som Polismyndigheten har när det gäller att öka till drygt 38 000 anställda 2024 och att utveckla verksamheten i enlighet med *Strategi 2024*. Polismyndighetens tillväxt så här långt ligger i linje med prognosen. Allt fler går på polisutbildningen, samtidigt som myndigheten kan konstatera att det finns och kommer att finnas stora utmaningar med att attrahera tillräckligt många personer till polisutbildningen under perioden. Polismyndigheten ser parallellt en tydlig trend med att allt fler poliser väljer att återvända samtidigt som färre slutar. Detta, tillsammans med att antalet civilanställda har ökat, bidrar till en positiv tillväxt av antalet polisanställda. Förmågan att fortsatt genomföra utvecklingen är beroende av att Polismyndigheten kan anställa personal i den takt som krävs. Faktiska kostnadsökningar kan dock falla ut i en annan takt än förväntat, och därför behöver myndigheten få behålla eventuella överskott i sin helhet mellan åren.

Finansiering

Nedanstående tabell nedan visar behov av anslagsökning utöver aviserade anslagsnivåer enligt statsredovisningssystemet Hermes i februari 2020.

Miljoner kr

	2021	2022	2023
Drygt 38 000 polisanställda 2024	–	1 632	3 357

4.2 Områden där Polismyndigheten eventuellt återkommer i nästa års budgetunderlag

4.2.1 Gränspolisjär verksamhet

Polismyndigheten har huvudansvaret för gränskontrollverksamheten i Sverige och har ett antal viktiga uppgifter som rör gränskontroll och migration.

Belastningen inom den gränspolisjära verksamheten varierar kraftigt över tid och har de senaste åren generellt ökat. Samtidigt har ambitionsnivån höjts både vad gäller migrationspolitik och inre säkerhet. För att kunna bedriva en ändamålsenlig gränspolisjär verksamhet måste Polismyndigheten ha förmåga att möta de krav och utmaningar som ställs på myndigheten.

Gränskontroll vid Schengens yttre gräns är en viktig del i arbetet med att bekämpa brottsligheten och öka tryggheten för medborgarna. Gränskontrollen utgör också ett åtagande gentemot övriga Schengenstater och styrs av ett gemensamt europeiskt regelverk, Schengenregelverket. Utöver kontroller vid yttre gräns görs kontroller vid gräns mot andra länder som ingår i Schengensamarbetet, så kallad inre gräns.

Polismyndigheten ansvarar för att verkställa Migrationsverkets beslut om avvisning eller utvisning, där Migrationsverket bedömer att det kommer att behövas tvång för att kunna genomföra verkställigheten eller där personen har avvikit. Polismyndigheten verkställer också beslut om utvisning på grund av brott, fattade av allmän domstol, samt egna beslut om avvisning.

Polismyndigheten ska under perioden utveckla den gränspolisjära verksamheten utifrån Schengenuvärderingens rekommendationer. Detta innebär att se över och förändra styrning, resurssättning, kompetensförsörjning, it-stöd m.m. för hela den gränspolisjära verksamheten.

Under 2023 kommer det att pågå arbete med att införa EES (Entry Exit System), ETIAS (European Travel Information and Authorisation System), den nya förordningen om EU:s gränskontrollmyndighet Frontex¹² och andra rättsakter. Bedömningen är att myndigheten kan komma att behöva ytterligare resurstillskott under 2023 för att täcka dessa behov.

4.2.2 En attraktiv arbetsplats

Vi kommer att särskilt prioritera löner och anställningsvillkor, men också den strategiska kompetensförsörjningen, både genom att anställa fler medarbetare och genom att utbilda och utveckla befintliga medarbetare.

Polismyndigheten kommer eventuellt att återkomma till regeringen med tillkommande resursbehov avseende dessa frågor.

4.2.2.1 Utbildning till polis

Särskilda aktiviteter pågår för att attrahera personer till polisutbildningen genom rekryteringskampanjer och för att utveckla och modernisera antagningsprocessen. Parallellt utvecklar Polismyndigheten fler vägar till att bli polis genom funktionsinriktad polisutbildning, där målgruppen redan har viss kompetens som kan byggas på.

4.2.2.2 Karriär- och utvecklingsvägar

Polismyndigheten ska vara en attraktiv arbetsplats där medarbetare med olika bakgrunder, erfarenheter och kompetenser kan utvecklas och ta en aktiv roll i myndighetens uppdrag och resultat och sin egen utveckling. Utvecklingsvägarna ska vara tydliga, så att den enskilde kan planera en långsiktig karriär, vilket bidrar till att säkra kompetensförsörjningen och stärka verksamhetsresultaten. Det pågående utvecklingsprojektet *Karriär- och utvecklingsvägar i Polismyndigheten* förväntas få allt större genomslag

¹² Europaparlamentets och rådets förordning om den europeiska gräns- och kustbevakningen och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1052/2013 och (EU) 2016/1624.

under planeringsperioden. Myndighetens kostnader kommer långsiktigt att öka när villkor och lönenivåer följer karriär och utveckling för fler anställda i enlighet med ambitionerna.

4.2.2.3 Fort- och vidareutbildning samt kompetensväxling

Utbildning och andra former av kompetensutveckling är en viktig del av Polismyndighetens kompetensförsörjning. Myndigheten behöver på ett ändamålsenligt sätt tillgodose stora behov av fort- och vidareutbildning för medarbetare med olika kompetenser, i verksamheter där Polismyndigheten ska öka förmågan. Dessutom behöver vi kartlägga behoven av utbildnings- och övningsanläggningar. Utbredningen av den grova brottsligheten, en mer komplex brottsstruktur med fler svårupplösta brott och det säkerhetspolitiska omvärlds läget är viktiga faktorer som påverkar behovet av omfattande kompetensutveckling och insatser för kompetensväxling.

Befintliga medarbetare med olika kompetens kan stärka verksamheter där behoven ökat, men det kräver resurser för utbildning. I väntan på att polisstudier utexamineras och kan anställas som poliser behöver Polismyndigheten fortsätta arbetet med att tidigarelägga rekrytering av medarbetare med olika kompetens, för att möta myndighetens kompetensbehov inom den brottsbekämpande verksamheten.

Polismyndighetens chefsförsörjning utgår till stor del från myndighetens egna medarbetare. Som en följd av den planerade personalförstärkningen behöver antalet chefer för den direkta nivån ökas, vilket också det kommer att kräva resurser för utbildning.

4.2.2.4 Löner och anställningsvillkor

Polismyndigheten behöver kunna erbjuda konkurrenskraftiga lönenivåer och arbetsvillkor för att attrahera och rekrytera medarbetare med olika kompetens på en alltmer konkurrensutsatt arbetsmarknad.

Lönebildningen är, tillsammans med karriär- och utvecklingsvägar, också avgörande för att myndigheten ska kunna motivera, utveckla och behålla befintliga medarbetare med den varierande kompetens som verksamheten kräver. Även ur detta perspektiv behöver myndigheten ha rimligt konkurrenskraftiga löner i förhållande till övriga arbetsmarknaden.

De lönenivåer som Polismyndigheten kan erbjuda är i nuläget inte tillräckligt höga för att myndigheten i tillräckligt hög grad ska kunna attrahera och rekrytera potentiella poliser ur den arbetskraft som redan är etablerad på arbetsmarknaden. Erfarna personer har ofta, i sina befintliga anställningar, löner som överstiger myndighetens lönenivåer, varför de av rent ekonomiska skäl har svårt att växla över till en polisiär karriär.

Polismyndigheten har under ett antal år, utifrån rådande kompetensförsörjningssituation, arbetat aktivt med en uppvärdering av polisyrket. Bland annat har polisens begynnelselöner höjts på ett strukturellt sätt. Även arbetet med att åstadkomma lönestrukturella förändringar för erfarna poliser har fortsatt. Arbetet med att uppvärdera polisyrket behöver inte bara fortsätta, utan också accelerera, för att Polismyndighetens framtida kompetensförsörjning av poliser ska säkras. I detta avseende måste också beaktas att ramanslagssystemet i kombination med den politiska styrningen av antalet anställda vid myndigheten har begränsat myndighetens ekonomiska manöverutrymme.

Verksamheten består även av många olika kvalificerade kompetenser som inte är polisiära, vilka i hög grad påverkas av rådande konkurrenssituation på arbetsmarknaden.

4.2.2.5 Arbetsmiljö

Polisanställdas arbetsmiljö är en prioriterad fråga. Förutsättningarna för det systematiska arbetsmiljöarbetet ska utvecklas. Fortsatta aktiviteter ska genomföras för att förbättra arbetsmiljön inom områdena ledarskap och organisatorisk arbetsmiljö, medarbetarskap, fysisk arbetsmiljö, social arbetsmiljö och arbetsbelastning, samt hot och våld mot polisanställda.

4.2.3 Utvecklad krisberedskapsförmåga och civilt försvar

Polismyndigheten har fått i uppgift av regeringen att återuppta planeringen för det civila försvaret. Planeringsförutsättningarna för arbetet har tagits fram av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Försvarsmakten. I planeringsförutsättningarna finns krav på ett antal förmågor som Polismyndigheten ska upprätthålla, förmågor som på sikt kommer att kräva stora investeringar. Exempelvis ställs krav på att det redan i dag ska finnas förmåga att kunna dela information med höga krav på robusthet och sekretess. Vidare pekar planeringsförutsättningarna på att Polismyndigheten ska ha förmåga att leda från alternativa och/eller skyddade ledningsplatser. Värt att notera är också att de uppgifter som ges Polismyndigheten i händelse av krig kräver en kompetens hos polispersonalen som ligger utanför det som

ingår i den polisiära grundutbildningen. Sannolikt kommer Polismyndigheten att behöva påbörja kompetensutvecklingsinsatser avseende polisers förmåga att möta militärt våld från främmande makt under slutet av budgetunderlagsperioden.

Vidare ställer ett krigsscenario stora krav på Polismyndighetens uthållighet. Myndigheten har därför infört vissa högre krav vid nybyggnationer vilket ökat kostnaderna, och troligtvis finns det behov av att höja kraven ytterligare inom fler områden.

Dessa aktiviteter är på sikt mycket kostnadsdrivande. Det kan inte uteslutas att vissa ökade kostnader uppkommer under den nu aktuella perioden, men det är mest troligt att Polismyndigheten kan hantera kostnaderna med den anslagsökning som aviserats. Polismyndigheten kommer eventuellt att återkomma till regeringen med tillkommande resursbehov inom detta område, främst för perioden efter 2023.

4.2.4 Investeringar i den tekniska miljön

Den tekniska miljön är avgörande för att bygga och upprätthålla ett effektivt it-stöd till Polisverksamheten. Polismyndigheten behöver modernisera befintlig infrastruktur inom en rad områden, däribland det it-baserade skyddet av myndighetens lokaler samt myndighetens nationella datatransmissionsnät. Det finns även behov av att genomföra språngvisa förmågeökningar för att möjliggöra en kraftig utbyggnad av kamerabevakning samt en väsentligen stärkt nationell förmåga inom it-brott och it-forensik.

Modernisering och förstärkning behöver göras genom ökade investeringar i datalagring, databearbetning (servrar) och datatransmission. Datalagring och databearbetning växer årligen med cirka 30 procent till följd av nya och förbättrade it-stöd, och som ett resultat av markant ökande volymer digitala bevis som bearbetas i samband med brottsutredningar. Polismyndighetens nationella datatransmission är föråldrad och behöver byggas ut kapacitetsmässigt för att hantera de redan i dag kraftigt ökade datavolymer och för att kunna stödja behovet av nationella arbetssätt avseende kamerabevakning, it-brott och it-forensik.

Behovet av fler driftställen är också påtagligt, dels för att lagra information på flera platser, dels på grund av rena kapacitetsbegränsningar i befintliga anläggningar.

Även myndighetens personaltillväxt påverkar infrastrukturkostnaderna, eftersom ny- och tillbyggnad av lokaler genererar behov av tillkommande infrastruktur samt anslutningar till Polismyndighetens nationella datatransmissionsnät.

Polismyndigheten kan återkomma till regeringen med ytterligare resursbehov för kostnader som uppstår som ett resultat av infrastrukturinvesteringarna och för service och underhåll av anskaffad infrastruktur och tjänster för datatransmission. Även inrättandet av ett nationellt cybersäkerhetscenter kan medföra kostnader som Polismyndigheten kan komma att återkomma om.

4.3 Effektivare verksamhet

Vi fortsätter att vidta åtgärder som ska leda till en effektivare verksamhet, där tillgängliga resurser används på mest ändamålsenliga sätt. Detta görs genom bl.a. förändrade arbetsmetoder, digitalisering och en försöksverksamhet med verksamhetsanpassad arbetstidsförläggning.

Polismyndigheten fattade under 2019 beslut om att genomföra ett myndighetsövergripande serviceprogram under 2019–2024, *Polisens serviceprogram 2024*, som primärt är inriktat mot att säkerställa att medborgarnas möte med polisen ska präglas av öppenhet, enkelhet och hög tillgänglighet. Polismyndigheten ska i icke akuta ärenden kunna erbjuda medborgarna ett brett utbud av digitala tjänster som kan användas via smarta mobiltelefoner och datorer och så långt det är möjligt genom helt eller delvis automatiserade processer.

Utvecklingsarbetet inom serviceprogrammet förväntas ge nyttoeffekter både för medborgarna och för myndigheten, bl.a. genom frigjord resurstid.

Polismyndigheten har beslutat att verksamhetsutveckling ska inkludera nyttorealiserings, vilket innebär att myndigheten analyserar förändringsbehov samt bedömer och sammanställer identifierade verksamhetsnyttor. Dessa underlag ligger till grund för prioritering inför beslut om vilka förändringar som ska genomföras. Arbetet med nyttorealiserings baseras på ramverket *Vägledning i nyttorealiserings*, som förvaltas av Myndigheten för digital förvaltning (DIGG).

En renodling av Polismyndighetens verksamhet har genomförts bl.a. genom att ansvaret för transporter av frihetsberövade överförts till Kriminalvården. Renodlingen av Polismyndigheten behöver emellertid fortsätta. En genomgång av händelserapporter visar t.ex. att omhändertagande av berusade och psykiskt sjuka personer samt självmordsförsök medför stora och dessutom över tid ökande arbetsinsatser för Polismyndigheten. Om effektiviseringsvinster uppstår till följd av framtida renodlingsinitiativ ska detta

utrymme användas för att Polismyndigheten ska kunna lägga mer tid på sitt kärnuppdrag – att bekämpa brott och öka tryggheten – snarare än att betraktas som besparingar på myndighetens verksamhet.

4.4 Behov av finansiering

4.4.1 Finansiering av polisverksamheten

Behovet av finansiering via anslaget *utgiftsområde 4 Rättsväsendet 1:1 Polismyndigheten, anslagspost 1 Polismyndigheten (ram)* framgår av nedanstående tabell. Polismyndigheten behöver långsiktiga ekonomiska förutsättningar för att möjliggöra den planerade tillväxten, vilket förutsätter förstärkta anslag 2022 och 2023. Kostnaderna för tillväxten bedöms fr.o.m. 2022 bli något högre än vad som tidigare angetts.

Miljoner kr

	2021	2022	2023
Aviserat anslag enligt budgetprop. 2020 ¹⁾	30 431	30 868	31 293
Drygt 38 000 polisanställda 2024		1 632	3 357
Behov av finansiering	30 431	32 500	34 650

1) Enligt statsredovisningssystemet Hermes i februari 2020.

Om medel inte tillförs Polismyndigheten enligt ovan påverkar det möjligheterna att bli drygt 38 000 polisanställda 2024. Denna utökning är i sin tur en förutsättning för genomförandet av *Strategi 2024* och den strategiska verksamhetsplanen.

4.4.2 Finansiering av internationell verksamhet

Det går inte att bortse från den globala utvecklingen när det gäller Polismyndighetens uppdrag att bekämpa brott i Sverige och verka för medborgarnas säkerhet. Brottsligheten har i dag en större koppling utanför Sveriges gränser och till internationella nätverk än tidigare. Polismyndighetens internationella fredsfrämjande verksamhet är ett indirekt verktyg för att förebygga och bekämpa säkerhetshot och kriminalitet även nationellt.

Mot bakgrund av detta föreslår Polismyndigheten en omfördelning av medel från utgiftsområde 7 till utgiftsområde 5, för att inrikta verksamheten mot ytterligare säkerhetsfrämjande åtgärder.

Polismyndigheten föreslår även en minskad detaljstyrning av verksamheten genom färre angivna delbelopp inom respektive anslag. Detta skulle medge ökade förutsättningar för Polismyndigheten att planera och effektivare omhänderta de internationella och nationella perspektiven.

Polismyndigheten ser också ett behov av att öka den procentandel av anslaget för internationell civil krishantering som reserveras för förvaltningskostnader, och föreslår därför att andelen utökas till 15 procent. Detta mot bakgrund av att uppdraget under flera år har ökat i både omfattning och antal utsända.

Polismyndigheten förutspår att antalet utsända i den internationella civila krishanteringen förblir tämligen oförändrat under kommande år, vilket innebär ca 110–120 årsarbetskrafter. Anledningarna till detta är bl.a. behovet av polisanställda i Sverige, begränsningar i organisationernas mottagarkapacitet och en konkurrens mellan svenska myndigheter om platserna i insatserna.

4.4.3 Finansiering av avdelningen för särskilda utredningar

Behovet av finansiering framgår av nedanstående tabell.

Miljoner kr

	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	prognos	beräknat	beräknat	beräknat
Utgiftsområde 4 Rättsväsendet 1:1 Polismyndigheten, anslagspost 5, del till avdelningen för särskilda utredningar	51,7	62,9	70,8	76,1	79,1

De äskade medlen, som är högre än nu aviserade medel för perioden, täcker avdelningens arbete med att vidmakthålla och vidareutveckla verksamheten med oberoende, kvalitet och integritet. Medlen avser även att täcka den förväntade utökningen av verksamheten i takt med att Polismyndigheten expanderar fram till 2024, en ambitionshöjning av den tekniska utvecklingen avseende bildhantering samt löneutvecklingen på avdelningen som följer Polismyndighetens löneutveckling i övrigt.

Resursbehovet utgår från förutsättningen att avdelningens uppdrag inte förändras.

4.5 Lagstiftningsfrågor

Lagstiftningsfrågor som uppstår hanteras löpande i särskild ordning gentemot Regeringskansliet och ingår inte i budgetunderlaget.

5 Ekonomi

5.1 Ekonomi

Vid inledningen av 2020 disponerar Polismyndigheten, utöver tilldelat anslag, ett anslagssparande motsvarande 300 miljoner kronor på anslaget *utgiftsområde 4 Rättsväsendet 1:1 Polismyndigheten, anslagspost 1 Polismyndigheten (ram)*. Detta ger tillsammans med beslutade tillskott och planerade kostnadsänkningar i befintlig verksamhet förutsättningar för att under 2020 finansiera den satsning på att utöka antalet anställda som påbörjades 2016.

5.2 Osäkerhetsfaktorer

Ekonomi påverkas av flera faktorer som är svåra att bedöma. Det gäller inte minst utvecklingen i omvärlden. Det finns alltså ett visst mått av osäkerhet i kostnadsberäkningarna. Osäkerhet finns också kring när i tiden kostnader faller ut för nya satsningar som görs för de ekonomiska tillskott Polismyndigheten fått. Aviserade anslagsökningar för kommande år är avsedda för att öka antalet anställda.

En faktor som Polismyndigheten inte kan påverka är att till synes marginella negativa justeringar i anslagsberäkningen kan, om de är nivåpåverkande, ge beloppsmässigt stora negativa effekter över tid. Ett exempel på en sådan justering är neddragning av pris- och löneomräkningen av anslaget.

5.3 Investeringar i anläggningstillgångar¹³

Polismyndighetens planerade verksamhetsinvesteringar uppgår till totalt 4,9 miljarder kronor under perioden 2021–2023. Verksamhetsinvesteringarna framgår av tabellerna i *bilaga 4*. De investeringar som planeras är dels nödvändiga ersättningsinvesteringar av fordon, skyddsutrustning, vapen och it-utrustning, dels tillkommande investeringar avseende bl.a. arbete mot terror samt utökning av lokaler. Dessutom kommer det att krävas investeringar för att kunna genomföra effektiviseringar som ska leda till att resurser frigörs för att kunna användas till annat. Ett exempel är it-investeringar inom *Polisens serviceprogram 2024* som kommer att bidra till bl.a. fler e-tjänster för medborgarna och mer automatiserade processer.

Under perioden planeras även för lokalanpassningar för att möta myndighetens tillväxt och för att lokalerna bättre ska motsvara verksamhetens behov. Myndigheten har i stor utsträckning omoderna lokaler som kräver anpassningar vad gäller både ombyggnationer och säkerhetslösningar. I varje lokalprojekt görs en bedömning av hur finansiering av projektet ska ske, genom hyrestillägg (hyresvärden står för investeringen) eller genom att myndigheten svarar för investeringar i en hyrd fastighet. Egna investeringar ger totalt sett en lägre kostnad för myndigheten.

5.4 Fonden för inre säkerhet

Polismyndigheten är under programperioden 2014–2020 ansvarig myndighet för fonden för inre säkerhet (ISF) och disponerar en anslagspost (1:18) för förvaltning och utbetalning av medel till projekt. Fonden finansieras av EU-medel. Hittills har åtta utlysningar av fondmedel genomförts. Totalt har fonden beviljat medel till 32 projekt. Anslagsbehovet är uppskattat enligt nu gällande information. Förbrukningen av anslag beräknas fortsätta även under 2023.

År 2021 startar en ny programperiod som pågår 2021–2027. Polismyndigheten kommer under den programperioden att vara ansvarig myndighet för ISF och instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och visering (BMVI). Förhandlingar om förordningar rörande ISF pågår, varför viktiga förutsättningar för Sverige såsom slutligt fördelad fondbudget och regelverk kommer att preciseras först senare. Anslagsbehov för den nya programperioden är uppskattat utifrån de preliminära uppgifterna och uppdelat per fond (ISF/BMVI). Behovet av eventuell bemyndiganderam kopplat till de nya anslagen utreds.

5.5 Avgifter och övriga intäkter

I *bilaga 2.1 och 2.2* redovisas de avgifter och andra ersättningar som utgår från den struktur som regeringen angett i *Regleringsbrev för budgetåret 2020 avseende Polismyndigheten* (regleringsbrevet för 2020). De prognostiserade beloppen för 2020 är desamma som framgår av regleringsbrevet för 2020.

¹³ Uppgifter beträffande lån i Riksgäldskontoret.

5.6 Övriga villkor

Låneram: Myndighetens låneram föreslås uppgå till 5 350 miljoner kronor för 2021, 5 350 miljoner kronor för 2022 och 5 350 miljoner kronor för 2023.

Anslagskredit: Anslagskrediten för respektive år under 2021–2023 föreslås uppgå till 3 procent.

Räntekontokredit: Krediten på räntekontot för respektive år 2021–2023 föreslås uppgå till den nivå som normalt gäller för statliga myndigheter, vilket i dag är 10 procent.

5.7 Underskott i avgiftsfinansierad verksamhet

Polismyndigheten har två kategorier av avgiftsfinansierad verksamhet: verksamhet där avgiftsintäkterna disponeras och verksamhet där avgiftsintäkterna inte disponeras.

För den verksamhet där Polismyndigheten disponerar intäkterna redovisas ett underskott om 115 miljoner kronor för 2019. Det ackumulerade resultatet visar ett underskott om 967 miljoner kronor.

Polismyndigheten redovisar för 2019 intäkter om 69 miljoner kronor avseende de verksamheter där Polismyndigheten inte disponerar intäkterna. Enligt *Regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Polismyndigheten* (regleringsbrevet för 2019) finns inget krav att redovisa kostnaderna för dessa verksamheter.

Om det ackumulerade underskottet i en avgiftsbelagd verksamhet inte täcks av ett balanserat överskott från tidigare räkenskapsår ska myndigheten, enligt 25 a § avgiftsförordningen (1992:191), lämna ett förslag till regeringen om hur underskottet ska täckas.

5.8 Uppföljning av avgiftsfinansierad verksamhet 2019

Polismyndigheten har i *Årsredovisning 2019* använt en ny kalkyl- och uppföljningsmodell för att beräkna kostnaderna för den avgiftsfinansierade verksamheten. Kalkylmodellen utgår från att direkta kostnader i form av lönekostnader, lokalkostnader etc. identifieras och att indirekta kostnader i form av ledning, administration etc. fördelas med fördelningsnyckel. Tidigare år har kostnadsberäkningarna av den avgiftsfinansierade verksamheten grundats på styckpriser som baseras på en insamling av uppgifter om nedlagd tid.

Polismyndigheten fortsatte under 2019 att utveckla den finansiella styrningen av den avgiftsfinansierade verksamheten i syfte att förbättra förutsättningarna för kostnadsberäkning samt uppföljningsmöjligheterna. Fr.o.m. 2019 tilldelas polisregioner och berörda avdelningar en särskild budget för direkta kostnader för passverksamheten. Uppföljning av kostnader och kvalitetssäkring av redovisad tid görs tertialvis.

Polismyndigheten genomförde under 2019 sitt första treårssamråd med Ekonomistyrningsverket (ESV), där Polismyndigheten lämnat förslag till höjda avgifter för ordningsvaksutbildningen fr.o.m. den 1 mars 2020. Efter det att ESV tillstyrkt förslaget har beslut fattats om avgiftshöjning.

Utvecklingsarbetet för att förbättra uppföljningen av den avgiftsfinansierade verksamheten kommer att fortsätta även under 2020, bl.a. tilldelas berörda avdelningar en särskild budget för direkta kostnader för ordningsvaksutbildningen.

5.9 Avgiftsintäkter som disponeras

Polismyndigheten bedriver stämningmannadelgivning på uppdrag av statliga myndigheter, främst Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Domstolsverket. Verksamheten går med underskott. Det ackumulerade underskottet under perioden 2007–2019 uppgår till 636 miljoner kronor, varav 35 miljoner kronor avser 2019. Resurser har tillförts Polismyndigheten fr.o.m. 2020 för att under en 10-årsperiod reducera det ackumulerade underskottet till noll kronor. Intäkterna uppgår till 33 miljoner kronor för 2019. För Polismyndighetens del har delgivningslagen (2010:1932) lett till att antalet ärenden har minskat. Ärendestocken har förändrats från att ha bestått av både enklare och mer komplexa ärenden till att till en större del bestå av komplexa ärenden. Dessa kräver längre handläggningstid och är därmed mer kostsamma.

Det ackumulerade underskottet för passverksamheten och id-kortsverksamheten under perioden 2007–2019 uppgår till 274 miljoner kronor. Resultatet för 2019 uppgår till ett underskott om 68 miljoner kronor för passverksamheten och ett överskott om 7 miljoner kronor för nationella id-kort.

Polismyndigheten tar ut avgift för utbildning av ordningsvakter. Verksamheten går med underskott. Det ackumulerade underskottet under perioden 2007–2019 uppgår till 129 miljoner, varav 20 miljoner avser 2019.

5.10 Avgiftsintäkter som inte disponeras

Enligt regleringsbrevet för 2019 ställs inga krav på redovisning av kostnader för de intäkter som Polismyndigheten inte disponerar.

5.11 Polismyndighetens förslag

Underskottet i den avgiftsfinansierade verksamheten föreslås föras över till 2020. Polismyndigheten avser att höja avgiften för ordningsvaktsutbildning under 2020 för att över tid betala av underskottet i verksamheten.

Polismyndigheten fortsätter arbetet med att se över avgifterna för pass och stämningmannadelgivning för att fastställa hur underskotten i verksamheterna ska hanteras.

Bilagor

Bilaga 1 – Lånebehov i Riksgäldskontoret

Belopp i miljoner kr

	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
IB lån i Riksgäldskontoret	2 854,1	3 279,2	4 759,2	5 350,0	5 347,7
Beräknad nyupplåning	1 355,2	2 400,0	1 797,1	1 514,1	1 606,4
Beräknad amortering	-930,1	-920,0	-1 206,3	-1 516,4	-1 604,7
UB lån i Riksgäldskontoret	3 279,2	4 759,2	5 350,0	5 347,7	5 349,4
Beslutad/föreslagen låneram	5 250,0	5 350,0	5 350,0	5 350,0	5 350,0
Beräknad ränteutgift	0,0	0,0	0,0	7,0	7,0
Ränteantaganden för upplåning, %	0,0	0,0	0,0	0,13	0,13
Finansiering av räntor och avskrivningar					
Utgiftsområde 4, anslag 01 001	930,1	920,0	1 206,3	1 523,4	1 611,7

Bilaga 2.1 – Avgifter och andra ersättningar

Belopp i miljoner kronor

Verksamhet där avgiftsintäkterna disponeras

	Ack. utfall t.o.m 2018	Utfall under 2019	Avgiftsintäkter Beräknat 2020	Kostnader Beräknat 2020	Utfall Beräknat 2020	Ack. utfall t.o.m Beräknat 2020	Utfall under 2021 (Beräknat)	Ack. utfall t.o.m 2021 (Beräknat)	Utfall under 2022 (Beräknat)	Ack. utfall t.o.m 2022 (Beräknat)	Utfall under 2023 (Beräknat)	Ack. utfall t.o.m 2023 (Beräknat)
Offentlig rättslig verksamhet												
Stämningssammankommandeavgift	0,0	0,0	30,0	0,0	30,0	30,0	30,6	-	31,2	-	31,8	-
Passhantering	-206,4	-68,0	614,0	597,0	17,0	-257,4	17,3	-240,1	17,7	-222,4	18,0	-204,3
Nationellt ID kort	70,9	6,8	116,0	92,0	24,0	101,7	24,5	126,2	25,0	151,1	25,5	176,6
Summa	-135,5	-61,2	760,0	689,0	71,0	-125,7	72,4	-113,9	73,9	-71,2	75,3	-27,7
Uppdrags verksamhet												
Förensk undersökning	-4,7	1,2	5,0	2,2	2,8	-0,7	2,9	2,2	2,9	5,1	3,0	8,0
Tjänsteexport	0,0	0,0	11,2	11,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Utbildning av ordningsvakter (1)	-109,5	-19,9	25,0	31,0	-6,0	-135,4	1,0	-134,4	1,0	-133,4	1,0	-132,3
Kontroll av väktarhundar	-1,5	0,2	0,3	0,1	0,2	-1,1	0,2	-0,9	0,2	-0,7	0,2	-0,5
Summa	-115,7	-18,5	41,5	44,5	-3,0	-137,2	4,1	-133,1	4,1	-129,0	4,2	-124,8
Summa intäkter som disponeras	-251,2	-79,7	801,5	733,5	68,0	-262,9	76,5	-247,0	78,0	-200,2	79,6	-152,5

(1) Avviker från regleringsbrev på grund av att avgifter höjs under året.

Verksamhet där avgiftsintäkterna inte disponeras

	Utfall 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
Offentlig rättslig verksamhet					
Tillsättningsavgift	68,9	72,9	74,0	75,0	77,0
Riksbankens penningtransporter	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4
Summa intäkter som ej disponeras	69,4	73,3	74,4	75,4	77,4

Bilaga 2.2 – Avgifter och andra ersättningar

Belopp i miljoner kronor

Övriga inkomster

	Utfall 2019	Beräknat 2020	Beräknat 2021	Beräknat 2022	Beräknat 2023
Övr inkomster som ej får disp.(1)	101,3	186,3	136,5	111,3	82,3
Bötesmedel (2)	773,3	700,0	705,0	710,0	715,0
Övr inkomster som får disp.(3)	711,2	653,0	666,0	679,0	693,0
Summa	1 585,8	1 539,3	1 507,5	1 500,3	1 490,3

(1) Övriga inkomster som ej får disponeras består främst av intäkter avseende larmanläggningar, bevakning enligt ordningslagen, försäljning av beslagtagna djur m.m. Periodiserade bidrag från EU uppgående till 12,7 miljoner kronor ingår inte i utfallet. Utvecklingen kommande år påverkas av EU-bidrag för inre säkerhetsfonden och avvikelserna mot regleringsbrev är hänförlig till denna.

(2) Inkomster avseende bötesmedel bedöms bli högre än tidigare vilket ger avvikelse mot uppgift i regleringsbrev.

(3) Övriga inkomster som får disponeras består av bidrag, ränteintäkter, reavinsterna på sålda inventarier och försäkringsersättningar m.m.

Bilaga 3 – Bemyndiganden

Belopp i miljoner kronor

Anslag/ap	2019	2020	2021	2022	2023
	Utfall	Prognos	Beräknat	Beräknat	Beräknat
1:18 Från EU-budgeten finansierade insatser avs. EU:s inre säkerhet, ap. 1.					
Ingående åtaganden	164	156	132	55	0
Nya åtaganden	67	117	44		
Infriade åtaganden	75	141	121	55	0
Utestående	156	132	55	0	0
Tilldelad/föreslagen bemyndiganderam	210	185	55	0	0

Slutår: 2022

Beloppen avseende infrianden i tabellen är indikativa. Takten för upprättande av nya åtaganden samt infriande av åtaganden är uppskattad utifrån nu känd information och beslutad budgetram för projektmedel inom fonden för inre säkerhet.

Bilaga 4 – Verksamhetsinvesteringar t.o.m. 2023

Belopp i miljoner kronor

Verksamhetsinvesteringar

	År 2019	År 2020	År 2021	År 2022	År 2023
	Utfall	Prognos	Beräkn.	Beräkn.	Beräkn.
Immateriella investeringar					
Datasystem, rättigheter m.m.	244	351	280	280	280
Materiella investeringar					
Maskiner, inventarier och installationer m.m.	948	1 743	1 371	1 142	1 147
Byggnader, mark och annan fast egendom	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	318	306	147	92	180
Summa verksamhetsinvesteringar	1 510	2 400	1 797	1 514	1 606
Finansiering					
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	1 510	2 400	1 797	1 514	1 606
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)					
Anslag (efter medgivande av regeringen)					
Summa finansiering	1 510	2 400	1 797	1 514	1 606

Särskild information om verksamhetsinvesteringar

	Totalt	Ack. utfall	År 2020 Prognos	År 2021 Beräkn.	År 2022 Beräkn.	År 2023- Beräkn.
Verksamhetsinvesteringar per objekt						
Heroma, HR-system	24	9,8	14,2	0,0	0,0	0,0
AFIS, fingeravtrycksystem	28	0,0	28,3	0,0	0,0	0,0
Kristianstad – nytt rättscentrum	36	1,2	20,0	15,0	0,0	0,0
Malmö – ny LPO-station	35	0,5	0,8	0,2	0,2	33,0
Kiruna – ny polisstation	20	1,2	0,7	0,7	0,7	17,0
Rinkeby – ny polisstation	213	9,4	204,0	0,0	0,0	0,0
Arlanda – ny helikopterbasering	24	0,6	0,3	0,3	2,7	20,0
Örebro – ny ledningscentral	40	0,0	0,0	20,0	20,0	0,0
Gävle – ny polisstation	20	2,4	1,2	1,5	15,0	0,0
Eslöv - ny polisstation	29	11,8	17,7	0,0	0,0	0,0
Hisingen – ny LPO-station	24	0,1	0,3	0,3	0,4	23,2
Flemingsberg – ny polisstation	42	2,5	1,0	5,0	5,0	28,0
Borås – ny polisstation	35	0,3	1,6	1,6	0,4	31,4
Svedala – nya lokaler för Nationellt bombskydd	21	0,4	0,5	20,0	0,0	0,0
Sörentorp – nya lokaler Nationellt operativt centrum	52	0,0	2,0	0,0	0,0	50,0
Landvetter, ny polisstation	22	0,1	0,3	2,3	19,0	0,0
Hundbilar	338	40,0	134,5	81,5	81,5	0,0
Skalskyddade fordon, Spt	95	23,1	11,9	60,4	0,0	0,0
Summa utgifter för investeringar	1 099	103	439	209	145	203
Finansiering						
Lån i Riksgäldskontoret (2 kap. 1 § kapitalförsörjningsförordningen)	1 099	103	439	209	145	203
Bidrag (2 kap. 3 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Finansiell leasing (2 kap. 5 § kapitalförsörjningsförordningen)						
Anslag						
Summa finansiering	1 099	103	439	209	145	203
Varav investeringar i anläggningstillgångar						
Datasystem, rättigheter m.m.	52	10	43	0	0	0
Maskiner och inventarier	433	63	146	142	82	0
Fastigheter och mark	0	0	0	0	0	0
Övriga verksamhetsinvesteringar	614	30	250	67	63	203
Summa investeringar i anläggningstillgångar	1 099	103	439	209	145	203